

Metodika k přijímání eDokladu ve volebních místnostech od 1. ledna 2025 (část určená zejména pro obecní úřady)

Úvod

Digitální stejnopis občanského průkazu (tzv. eDoklad) byl zaveden zákonem č. 1/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Zákonná povinnost ověřit totožnost nebo osobní údaj i prostřednictvím mobilní aplikace eDoklady dopadá od 1. ledna 2025 i na okrskové volební komise (OVK). Pokud se bude chtít volič prokázat ve volební místnosti eDokladem, je OVK povinna to akceptovat.

Zavedení eDokladu má dopad na organizačně technické zabezpečení voleb zejména z hlediska zajištění vybavení volební místnosti zařízením, se kterým je možno eDoklad ověřit, a dále z hlediska potřeby proškolení členů OVK, aby byli schopni ověření pomocí příslušné aplikace provádět. K tomu má přispět tato metodika.

Metodika k přijímání eDokladu ve volebních místnostech je rozdělena do dvou dokumentů.

První dokument, který právě čtete, je určen pro obecní úřady. Jeho součástí je vedle tohoto obecného úvodu *Průvodce nastavení aplikace eDoklady pro okrskové volební komise*.

Součástí druhého dokumentu (určen pro OVK) je vedle obecného úvodu **Organizace postupu při** hlasování s ohledem na možnost voliče prokázat se eDokladem a Průvodce ověření voliče okrskovou volební komisí.

Doporučené vybavení volební místnosti pro ověřování voličů s eDokladem

Doporučuje se, aby každá OVK byla vybavena

- a) dvěma mobilními telefony, které mohou být i v režimu offline, nebo
- b) webovou čtečkou (stolní počítač, notebook nebo tablet připojený k internetu), a jedním mobilním telefonem.

Alespoň jeden mobilní telefon je nezbytný, aby mohl být využit při případném ověření voliče hlasujícího do přenosné volební schránky mimo volební místnost.

Výhodou mobilního telefonu ve volební místnosti je, že s ním lze provádět ověření eDokladu i offline, a není tak závislé na internetovém připojení na straně voliče ani na straně ověřovatele.

Pořízení vybavení a služeb, které jsou nezbytné pro realizaci zákonné povinnosti OVK ověřovat totožnost voličů i prostřednictvím eDokladu, představuje výdaje obecního úřadu spojené s volbami, které se podle volebního zákona hradí ze státního rozpočtu. Úhrada výdajů probíhá podle pravidel stanovených směrnicí Ministerstva financí č.j. MF-62 970/2013/12-1204 o postupu obcí a krajů při financování voleb, která byla v souvislosti s ověřováním eDokladu ve volební místnosti novelizována. Novela směrnice je publikována pod č. 1 v částce č. 3/2025 Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí. K metodické podpoře a zodpovídání dotazů z oblasti financování výdajů na volby je příslušné Ministerstvo financí.

Určení členů OVK, kterým bude svěřeno ověřování totožnosti voličů s eDokladem

- Doporučuje se, aby ověřování eDokladu bylo primárně svěřeno zapisovateli OVK, protože
 - často jde o zaměstnance obecního úřadu, který ověřování eDokladu provádí při své pracovní činnosti a tento postup už zná
 - zapisovatel je jmenován dříve než ostatní členové komise a má tak větší časový prostor seznámit se s metodikou postupu
 - patří mezi členy OVK, kteří se účastní povinného školení, jehož součástí bude i postup při ověřování eDokladu
 - vyšší požadavky na zapisovatele než na řadového člena jsou zohledněny i ve výši odměny.
- V OVK by měli být alespoň dva členové, kteří budou schopni totožnost voliče s eDokladem ověřit, protože
 - se může stát, že ten, komu je ověřování voličů s eDokladem primárně svěřeno, nebude ve volební místnosti přítomen (hygienická přestávka, přestávka na jídlo)
 - bude nutné, aby jeden z takových členů odešel za voličem kvůli hlasování do přenosné volební schránky a mezi tím se může do volební místnosti dostavit jiný volič s eDokladem
 - o vzájemně si mohou poradit, pomoci, kontrolovat správnost postupu.
- Doporučuje se, aby druhým členem v OVK, který bude schopen ověřovat totožnost voličů s eDokladem, byl předseda nebo místopředseda OVK, protože
 - patří mezi členy OVK, kteří se účastní povinného školení, jehož součástí bude i postup při ověřování eDokladu
 - vyšší požadavky na předsedu/místopředsedu OVK než na řadového člena jsou zohledněny i ve výši odměny.
- Pokud jde o OVK, kde všichni nebo většina členů je schopna a ochotna zabezpečit ověřování totožnosti voliče s eDokladem, je třeba, aby všem těmto členům bylo známo přístupové heslo pro práci s ověřovacím zařízením a pro přístup do ověřovací aplikace.

Průvodce nastavení aplikace eDoklady pro okrskové volební komise

Tento průvodce je určen pro lokálního administrátora, správce IT nebo jinou oprávněnou osobu úřadu (např. starosta obce), s cílem poskytnout jasné a jednoduché instrukce k nastavení a správě přístupů do ověřovacích aplikací eDokladů pro členy okrskové volební komise (OVK), kteří budou ověřovat totožnost voličů s využitím eDokladů ve vašich volebních okrscích.

Nastavení a správa eDokladů na vašem úřadě

Před konáním voleb včas zkontrolujte, zda máte za vaši obec přístup, nebo nastavte přístup další osobě zaměstnané na vašem úřadě, do aplikace Správa ověřovatelů na <u>https://sprava.edoklady.gov.cz/.</u> V této aplikaci spravujete ověřování eDokladů za váš úřad, udělujete a spravujete přístupy dalších osob pro ověřování eDokladů.

Přihlášená osoba s rolí Správce v aplikaci Správa ověřovatelů:

- Vytváří a uděluje jednorázové kódy pro registraci do mobilní aplikace pro ověřování. Registraci může ve Správě ověřovatelů kdykoli zrušit.
- Vytváří nebo ruší lokální účty zaměstnancům pro přístup do mobilní nebo webové aplikace pro ověřování. Registraci může ve Správě ověřovatelů kdykoli zrušit.
- Nastavuje skupiny s přidělenými přepážkami a datovými sadami pro jednotlivá pracoviště nebo oddělení.
- Povoluje nebo zakazuje globální nebo osobní datové sady pro ověřování u své organizace přes webovou čtečku.

Poznámka: <u>Pro přístup do aplikace Správa ověřovatelů</u> musí mít tato osoba přístup přes JIP/KAAS (podobně jako se přihlašuje do služeb Czech POINT) a současně ve <u>Správě dat</u> přidělenou roli Správce pro AIS eDoklady Správa ověřovatelů. Mimo JIP/KAAS je možné pro přístup <u>nastavit i lokální účet</u> <u>v roli Správce</u>.

Preferovaná varianta pro ověřování je prostřednictvím mobilních telefonů poskytovaných ze strany obce, které budou zaregistrovány **jednorázovým kódem**, případně pomocí **zřízených lokálních účtů**. Členové OVK nejsou zaměstnanci úřadu, proto by jim neměl být zřizován účet v JIP/KAAS. Kromě ověření přes mobilní telefon můžete využívat i ověření přes webovou čtečku. Mějte ale vždy ve volební místnosti k dispozici i mobilní telefon s nainstalovanou a registrovanou aplikací ke kontrole eDokladů, pokud by volič s aplikací eDoklady neměl telefon připojený na internet nebo požádal o hlasování do přenosné volební schránky.

A. Nastavení ověřování pomocí mobilní aplikace

Potřebné vybavení:

Mobilní telefon kompatibilní s aplikací eDoklady:

- Operační systém Android od verze 10 a vyšší
- Operační systém iOS od verze 15 a vyšší
- Podpora Bluetooth Low Energy verze 4.0 či vyšší
- Funkční fotoaparát s podporou čtení QR kódu

U telefonů s OS Android doporučujeme pořízení telefonu s vyšší verzí OS Android (např. 13 nebo 14).

Pro správné fungování mobilní aplikace je nutné aplikaci stáhnout pouze přes podporované veřejné oficiální služby <u>Google play</u> a <u>App Store</u>. Aplikace nemusí fungovat správně u nepodporovaných alternativních verzí Androidu nebo po stažení z neoficiálních zdrojů.

Pro registraci vašeho úřadu jako ověřovatele do mobilní aplikace je nutné mít internetové připojení v telefonu (wifi, datová SIM).

Nastavení registrace a přístupu pro členy OVK:

Členové OVK musí mít na přidělených telefonech nainstalovanou mobilní aplikaci eDoklady. Aplikace eDoklady musí mít udělený přístup k Bluetooth a fotoaparátu.

Registraci pro osoby mimo struktury úřadu lze provést pomocí:

1. Párovacího kódu

Pokud váš úřad poskytuje telefony, můžete jako správce provést registraci sám, nebo zaslat párovací kód e-mailem členovi OVK, aby si registraci provedl přímo on. Registrace pomocí jednorázového párovacího kódu je vždy určena pouze pro jeden telefon, a proto je třeba každou registraci provádět jednotlivě s použitím samostatného kódu.

Mobilní telefon je potřeba nastavit dopředu, párovací kód má platnost 7 dní.

2. Lokálního účtu

Přihlášení přes lokální účet s přidělenou rolí Ověřovatel nastavíte členovi OVK v aplikaci Správa ověřovatelů na <u>https://sprava.edoklady.gov.cz/.</u> Pokud chcete nastavit lokální účet pro člena OVK, který není zaměstnancem úřadu, musí vám poskytnou svůj osobní e-mail. Více v <u>Nastavení lokálního účtu | eDoklady</u>.

Tento způsob přihlášení umožňuje okamžité provedení registrace ze strany člena OVK a je možné ji provést na více telefonech (vždy ale bude registrace vedena pod identitou dané osoby).

Po provedení registrace již není potřeba při přihlášení do aplikace v telefonu znovu zadávat párovací kód nebo se přihlašovat přes lokální účet, přihlášení snadno provedete přes nastavený PIN.

Poznámka: členům OVK je u mobilních telefonů doporučena registrace přes jednorázové párovací kódy. Více možností registrace naleznete zde: <u>Registrace ověřovatele v mobilní aplikaci | eDoklady</u>.

Nastavení mobilní aplikace pro ověřování:

- Při registraci je nutné do aplikace v telefonu nastavit přihlašování pomocí Biometrie (otisk prstu nebo sken obličeje) nebo PINu, abyste se nemuseli registrovat znovu.
- Pokud poskytujete telefon pro OVK, kde bude telefon používat více členů OVK, <u>nedoporučujeme zabezpečovat biometrikou</u>. Ostatní by mohli mít problém se do aplikace dostat. Jako zabezpečení využijte 6-8 místný PIN, který budou znát všichni.
- Pro kontrolu eDokladů je potřeba, abyste aplikaci v telefonu při registraci povolili přístup k fotoaparátu a Bluetooth. Fotoaparát potřebujete pro skenování QR kódu, kterým bude občan zahajovat komunikaci mezi jeho a vaší aplikací. Dále je potřeba povolit přístup k Bluetooth, jehož prostřednictvím bude mezi vašimi zařízením probíhat bezpečná komunikace při čtení údajů dokladu. Doporučujeme provést tato povolení v aplikaci ihned během registrace.
- Po přihlášení do aplikace vytvořte novou datovou sadu kliknutím na "+ Přidat" " pod názvem "Volby 2025 + název nebo číslo volebního okrsku".

Datová sada je určena pouze pro ztotožnění voliče ve volební místnosti. V "Údaje ke kontrole" proto označte pouze tyto údaje: **fotografie, jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu, změna údajů** a klikněte na "Uložit".

B. Nastavení ověřování pomocí webové čtečky

Potřebné vybavení:

Stolní počítač nebo notebook s připojením na internet a tiskárna na úřadě pro vytisknutí QR kódu nebo displej pro jeho zobrazení, a ideálně i wifi pro připojení občanů bez mobilních dat.

Žádné další příslušenství jako např. externí čtečka QR kódů nejsou vyžadovány.

<u>Webovou aplikaci pro ověřování</u> není potřeba stahovat a optimální zobrazení a práci umožňují tyto webové prohlížeče pro desktop: Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge, Safari. Pro mobilní zařízení: Google Chrome, Safari.

Preferovaný způsob přihlášení do webové čtečky pro členy OVK je pomocí nastaveného lokálního účtu (jméno a heslo). Lokální účet s rolí **Ověřovatel** nastavíte v aplikaci Správa ověřovatelů na <u>https://sprava.edoklady.gov.cz/</u>. Pokud chcete nastavit lokální účet pro člena OVK, který není zaměstnancem úřadu, musí vám poskytnou svůj osobní e-mail. Více v <u>Nastavení lokálního účtu |</u> <u>eDoklady</u>.

Poznámka: Pokud je člen OVK zaměstnancem úřadu a má přidělenou roli Ověřovatel pro AIS eDoklady Správa ověřovatelů v JIP/KAAS, je možné využít i tento přístup.

Nastavení přepážky:

- 1. Ve webové čtečce eDokladů na <u>https://ctecka.edoklady.gov.cz/</u> vytvořte přepážku pro daný okrsek pod názvem "Volby 2025 + název nebo číslo volebního okrsku"".
- 2. V přepážce vytvořte novou datovou sadu v kategorii **Organizace** kliknutím na "Přidat sadu organizace" pod názvem "Volby 2025 + název nebo číslo volebního okrsku"".
- 3. Datová sada je určena pouze pro ztotožnění voliče a zahrnuje pouze tyto údaje: fotografie, jméno, příjmení, datum narození, adresa trvalého pobytu, změna údajů.
- 4. Ve vytvořené přepážce vytvořte QR kód, který zajistí spojení mobilní aplikace eDoklady voliče s vaší přepážkou ve webové čtečce. QR kód má platnost 30 dní. QR kód musí být vystaven ve volební místnosti v tištěné podobě nebo zobrazený např. na displeji. Doporučujeme mít připraveno více QR kódů.

Poznámka: Jako Správce můžete v aplikaci Správa ověřovatelů <u>zakázat vytváření osobních datových</u> <u>sad a používání globálních datových sad</u>, budete mít jistotu, že přihlášení členové OVK budou využívat pouze vámi přednastavenou datovou sadu.

Poznámka: Pokud jako Správce spravujete přístupy více osob a více přepážek do více volebních místností nebo okrsků, <u>můžete v aplikaci Správa ověřovatelů nastavit "Skupiny</u>", pod které <u>přidělíte ve webové</u> <u>čtečce</u> konkrétní osoby, přepážky a vytvořené datové sady. Zabráníte tak tomu, aby se členové OVK přihlašovali do přepážek, určených do jiných volebních místností.

Upozornění: Nastavení přístupů, přepážky a datových sad provádějte v dostatečném předstihu před konáním voleb.

Zrušení přístupů do ověřovacích aplikací po volbách

- Po ukončení voleb co nejdříve zrušte jako Správce ve Správě ověřovatelů zřízené lokální účty všem členům OVK, kteří nejsou zaměstnanci vašeho úřadu.
- Po ukončení voleb co nejdříve jako Správce zrušte ve Správě ověřovatelů registrace do mobilních telefonů, které jsou ve vlastnictví členů OVK a nejsou v majetku vaší obce.

Registraci je možné zrušit i po přihlášení do mobilní aplikace např. ze strany zapisovatele nebo předsedy OVK.

Shrnující doporučení a rady

Pro zajištění hladkého procesu ověřování eDokladů ve volební komisi je nutné, aby Vaše obec připravila přístupy a nastavení způsobů ověření pro OVK v předstihu. Současně se doporučuje, aby v průběhu hlasování měli pohotovost IT zaměstnanci obecního úřadu nebo osoby, se kterými má obecní úřad uzavřenu dohodu na zajištění IT služeb. Při zajišťování všech náležitostí doporučujeme řídit se těmito radami:

- Mějte nastavené registrace s přístupy do mobilních telefonů v dostatečném předstihu před konáním voleb.
- Mějte nastavené přístupy do webové čtečky s rolí Ověřovatel v dostatečném předstihu před konáním voleb.
- Oba způsoby ověření můžete mít k dispozici ve volební místnosti.
- Proces ověření doporučujeme na vašich telefonech nebo počítačích předem otestovat.
- Přístupy do mobilní nebo webové aplikace pro ověřování uděluje nebo odebírá vždy zaměstnanec úřadu s rolí Správce.
- Doporučujeme ověřovat na mobilních telefonech vašeho úřadu.
- Na mobilních telefonech doporučujeme provést registraci do aplikace pro ověřování přes párovací kód.
- Doporučujeme při ověřování přes webovou čtečku zajistit ve volební místnosti i dostupnou wifi pro voliče.
- V případě upřednostnění ověření přes webovou čtečku, mějte vždy ve volební místnosti k dispozici také mobilní telefon s nainstalovanou a registrovanou aplikací ke kontrole eDokladů, pokud by volič s aplikací eDoklady neměl telefon připojený na internet, nechtěl se připojit na vámi poskytnou wifi nebo pro případ, že se eDokladem bude chtít prokázat volič při hlasování do přenosné volební schránky.
- Při nastavování mobilní aplikace po registraci udělte souhlas přístupu aplikace k Bluetooth a fotoaparátu v telefonu a nezapomeňte nastavit ověřovací sadu k volbám, kterou OVK bude používat.
- Pokud poskytujete telefon OVK, kde bude telefon používat více členů OVK, nedoporučujeme zabezpečovat biometrikou. Ostatní by mohli mít problém se do aplikace dostat. Jako zabezpečení využijte 6-8 místný PIN, který budou znát všichni.
- Při nastavování webové čtečky nezapomeňte v dostatečném předstihu vytvořit přepážku, ověřovací sadu pro účely voleb a QR kód přepážky, který poskytnete OVK.
- Pro přístup do webové čtečky nezakládejte přístupy přes JIP/KAAS členům OVK, kteří nejsou zaměstnanci vašeho úřadu. Využijte místo toho lokální účet.
- Lokální účty doporučujeme zakládat pouze členům OVK, kteří jsou zaměstnanci Vašeho úřadu, nebo jsou zapisovatelé či předsedové OVK.
- Při ověřování přes webovou čtečku nebo mobilní aplikaci využívejte vždy přednastavené datové sady pro účely voleb žádající tyto údaje: fotografie, jméno, příjmení, datum narození, adresu trvalého pobytu, změna údajů. Jiné datové sady (vlastní nebo globální) zahrnující více údajů nejsou povoleny.
- Přednastavené datové sady musí být určeny pouze ke kontrole. Ke zpracování nejsou povoleny.
- Seznam kroků a postupů pro řešení nejčastějších problémů při ověření eDokladů najdete v dokumentu: Průvodce ověření voliče okrskovou volební komisí v kapitole Řešení nejčastějších problémů a dotazů.
- Nezapomeňte po ukončení voleb co nejdříve zrušit registrace do aplikace u mobilních telefonů, které nejsou v majetku vaší obce.

• Nezapomeňte po ukončení voleb co nejdříve zrušit zřízené lokální účty všem členům OVK, kteří nejsou zaměstnanci vašeho úřadu.

Užitečné odkazy

Návody ke Správě ověřovatelů

https://edoklady.gov.cz/podpora-overovatelu/clanky-a-navody?filter=Sprava-overovatelu

V tomto rozcestníku najdete návody na vytvoření párovacího kódu do mobilní aplikace, vytvoření lokálního účtu s možností správy registrovaných telefonů a přístupů včetně odebrání a další návody.

Návody k webové čtečce

https://edoklady.gov.cz/podpora-overovatelu/clanky-a-navody?filter=Webova-ctecka

V tomto rozcestníku najdete návody k nastavení a obsluze aplikace webová čtečka zahrnující vytvoření a správu přepážek, datových sad nebo QR kódu k přepážkám včetně procesu ověření a další návody.

Návody k mobilní aplikaci pro ověřování

https://edoklady.gov.cz/podpora-overovatelu/clanky-a-navody?filter=Mobilni-aplikace

V tomto rozcestníku najdete návody k registraci vaší organizace, nastavení a obsluze mobilní aplikace pro ověřování zahrnující nastavení datových sad včetně procesu ověření a další návody.

Při ověření eDokladu okrskovou volební komisí se zobrazila chyba. Jak dál postupovat?

Seznam kroků a postupů pro řešení nejčastějších problémů při ověření eDokladů najdete ve druhém dokumentu Metodiky určeném pro OVK, v *Průvodci ověření voliče okrskovou volební komisí* v kapitole *Řešení nejčastějších problémů a dotazů*.

Před volbami budou prostřednictvím krajských úřadů zaslány obecním úřadům kontakty na podporu k nahlášení a řešení problémů, které nastaly při ověřování.

https://ctecka.edoklady.gov.cz/formular-podpory edoklady@dia.gov.cz volby@mv.gov.cz